

over en stor Del af Byen, og mange af de mindre Borgere kunde da, om der end ikke var Stort at tjene ved Indværetningen — Vilkaarene vare ikke af den Bestaafenhed — paa en Maade benytte dette som et Slags Sparekasse, hvorved de samlede Beløb op, som de saa kunde likvidere i deres kommunale Statter og maaste endda beholde Noget tilovers; de behøvede altsaa ikke at møde med Kontanter. Det var egentlig den væsentligste Fordel, Byen havde af Indværetningen, om end selvfølgelig de Handlende og navnlig vel Beværtningsstæderne havde en god Indtægt deraf. Men disse Goder ville for en stor Del falde bort i det Dieblit, man samler Garnisonen i Kaserner; thi for det Første vil denne Opsamlings af Summer til at likvidere Statter med falde bort, og desuden ville jo Kasernerne vistnok i de fleste Byer komme til at ligge i en Udtant, for ikke at sige helt udenfor dem, thi der vil næppe være mange Stæder, hvor man vil kunne anwise saa store Grundstykker, som slige Kaserner fordrer, inde i Byen. Følgen deraf vil altsaa være, at Garnisonen vil komme til at ligge mere isoleret, saa at den Fordel, Byen tidligere har haft af den, vil falde bort. Derfor vil det Offer, som Kommunen bringer, blive betydelig forøget, og jeg tror altsaa, at det vil være i høi Grad ønskeligt, om dette Lovforslag maatte gaa igjennem, og om Staten derefter kom de paagældende Kommuner til Hjælp med Pengelaan til Bygningen af de Etablissementer, man anser for nødvendige. Der vil altid være tilstrækkelig Sikkerhed for slige Statslaan i disse Bygninger, og navnlig vil jo, naar Afdragene ske paa en nogenlunde rimelig Maade, Sikkerheden efterhaanden blive større og større. Naar saa Staten faar 4 pCt. af sine Penge, ser jeg ikke, hvorfor den ikke lige saa vel skulde kunne anbringe sine Midler paa denne som paa en hvilken som helst anden Maade. Der kunde mulig være Tale om, at Staten skulde overtage den Forpligtelse at bygge Kaserner m. v., og man kunde maaste ogsaa anføre enkelte Grunde derfor, men der er under alle Omstændigheder en Grund, der taler meget væsentlig derimod, og det er den, at jeg er overbevist om, at da vil Spørgsmaalet om at bygge Kaserner blive udfødt i en uoverskuelig Fremtid; thi i det Dieblit, at Krigsbeskyrelsen vilde komme med Forslag om at bygge Kaserner til et Beløb af ikke saa Millioner Kroner — Summens Størrelse skal jeg aldeles ikke nævne — tvivler jeg meget paa, at man med Billighed vilde faa denne Sum udbredt af Statskassen, hvorimod et Laan af de opsamlende Midler, som findes i Statskassen, og som vistnok vilde give den samme Forrentning, som kunde faaes andetsteds, vistnok vilde blive bevilget paa en langt lettere Maade. Jeg skal derfor tillade mig paa det Bedste at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse. — Om der muligens kunde være Ændringer at foretage, skal jeg ikke her komme ind paa. Der er kun eet Punkt, som jeg

ikke kan undlade at fremhæve, idet det forekommer mig at staa lidt utydeligt. Det er nemlig med Hensyn til de 4 Procent aarlig Rente og 1 Procent aarligt Afdrag. Hvis dette skal forstaaes saaledes, som det staa her, saa vil det vistnok være en temmelig lang Tid, inden saadanne Laan blive tilbagebetalte, thi saa vil der medgaa 100 Aar, inden Tilbagebetalingen vil finde Sted, men sjøndt jeg tror, at det ikke ganske er at forstaa paa denne Maade, antager jeg dog, at det vil være rigtigst at arbejde hen til, at det bliver et 5 Procents Laan, hvoraf der svares 4 Procent i Rente, medens Resten er Afdrag. Jeg skal altsaa slutte med at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

H. Masenius: I Finantsaaret 1869—70 blev der af den daværende Minister gjort et Forsøg paa at indfri den Bestemmelse, som indholdes i Loven af 6te Juli 1867, men dette skete paa den Maade, at Ministeren foreslog, at det hvergang ved kongelig Resolution skulde bestemmes, hvilke Stæder der skulde være Garnisonsbyer, og dette kunde da senere kun forandres ved Lov. Dette Forslag var til Behandling her i Landsthinget, og der foreligger en Udvalgsbetænkning, der gaar ud paa noget lignende, som det nærværende Lovforslag tilsigter. Jeg for min Del kan ikke anerkende, at det Forslag, som foreligger, kan tilfredsstille den Bestemmelse, som Lovloven indeholder. Loven forlanger, at Garnisonsstæderne nærmere skulde bestemmes ved Lov, og ved Garnisonsstæder maa vi naturligvis forstaa samtlige Garnisonsstæder i hele Landet. Her er der kun udpeget tre saadanne, og hvad Tid da de andre skulle komme for, vides jo ikke, men een Ting er vis, og det er, at der overalt trænges lige haardt til at faae denne Ting omordnet. Garnisonen eller rettere det Hus, den Seng og det Bærelse, som tilbydes Soldaten, er mange Stæder i den Grad daarlig og ussel, at vi Alle sammen maa stamme os derover. Altsaa dette staa for mig som en Foranstaltning, der ikke taaler nogen som helst Opsættelse. Nu vil jeg paa ingen Maade have, at dette skal forstaaes saaledes, som om jeg vilde give Ministeriet Raad, men jeg vil kun udtale min Betragtning om denne Sag, og det er da den, at hvad der først og fremmest maa arbejdes hen til, er, at Kommunerne maa blive aldeles fritagne for at have med den Ting at gjøre. Denne Sag er efter min Mening saa fuldt som nogen anden en ren og skjær Statsag, og her bør der ikke være Tale om enten Tab eller Gevinst eller Indvendinger fra Kommunens Side. De gamle Love paabyde ikke det Ringeste om, at Kommunerne skulde bygge; det er noget ganske Nyt at forlange Bygninger, og jeg tror ikke, at der vil ske lynderligt Fremskridt i den Retning, førend Staten slaaer det af Sigte og alene tager denne Sag i sin Haand, hvilket ogsaa er meget naturligt. Kommunerne maa jo naturligvis ved de